

L-ISTATWA TA' SANTA KATERINA FIŻ-ŻEJTUN

Kitba ta' Lorenzo Zahra

Jidher ċar li fiż-Żejtun ilha hafna stabbilita l-qima lejn il-Verġni Martri Santa Katerina ta' Alessandria. Dan jidher mill-qedem tal-Knisja li tinsab fiż-Żejtun, imma jidher ukoll mid-devozzjoni li ż-Żwieten kellhom lejn din il-Martri billi kellhom xbiha antika sa minn bosta snin.

Fis-sena 1763, kien Dun Domink Abela li sabiex ikompli jkabbar id-devozzjoni lejn Santa Katerina, offra lill-Parroċċa STATWA GDIDA ta' Santa Katerina.

Hawn il-kelma 'gdida' (NUOVA VARA) tfisser li ġa minn snin qabel kien hemm statwa oħra.

Dan iz-zelanti saċerdot haseb mhux biss li joffri statwa għad-devozzjoni, imma wkoll ried li l-Isqof jagħti Indulgenzi lil kulmin kien jagħmel talba quddiem din ix-xbiha. Fil-fatt l-Isqof kien ta bhas-soltu, Indulgenzi ta' 40 jum lil min kien jgħid Pater Ave quddiem Santa Katerina.

Bis-saħħa ta' dan id-dokument, nagħrfu li fiż-Żejtun diġa` kien hemm statwa ta' Santa Katerina qabel is-sena 1763.

Id-data ta' l-ghotja ta' l-Indulgenza hija tad-9 ta' Frar, 1763.

AAM. Supp Vol III p 105.

Lorenzo Zahra

IL-QIMA LEJN SANTA KATERINA FIL-GŻEJER TAGĦNA

Kitba tal- Kan. Joseph Grech Cremona

Bhalma Santa Katerina, Verġni u Martri ta' Lixandra hi meqjuma b'mod ta' l-ghageb mad-dinja kollha Nisranija – insemmu biss il-Katidrali ta' Lixandra fl-Eġittu, ta' Cartagena fil-Kolombja u ta' Goa fl-Indja, barra mill-knisja tal-monasteru (Ortodoss) tas-Sinai, miżjur dan l-aħħar mill-Papa Ġwanni Pawlu II, u fejn jinsab il-fdal tal-qaddisa – ma setax jonqos li Santa Katerina tkun meqjuma hafna, ukoll fil-gzejjer tagħna.

Difatti, barra miż-żewġ Parroċċi, it-tnejn Arcipretali u Matriċi taż-Żejtun u taż-Żurrieq, insibu f'Malta mhux inqas minn disa' knejjes jew kappelli oħra ddedikati lil Santa Katerina; li huma Santa Katerina msejha "d'Italia" fil-Belt Valletta, u oħrajn fir-Rabat, fl-inħawi msejha "tad-Dahla", f'Wied il-Ghasel, limiti tan-Naxxar f'Birkirkara, fit-triq il-Kbira (magħrufa ta' Sant' Antnin), fil-Gudja, f'Hal Qormi, il-Parroċċa l-qadima taż-Żejtun (magħrufa bħala San Girgor), monument insinji ta' l-antikità, fil-pjazza ta' l-Imqabba, u fil-limiti tal-Qrendi.

Barra minn dan, il-monasteru tas-Sorijiet

Agostinjani tal-Klawsura fi Triq ir-Repubblika fil-Belt Valletta għandu bħala Patruna lil Santa Katerina, li tagħha hemm l-artal fil-knisja, u li tagħha ssir il-festa bis-solennità kollha. Insibu wkoll artali ta' Santa Katerina fil-Kollegġjati tal-Birgu, l-Isla u Bormla, fil-Kon-Katidral ta' San Ġwann, u fil-Parroċċi ta' Haż-Żebbuġ u ta' Marsaxlokk. Fil-Bażilika ta' Birkirkara, hemm ukoll kwadru kbir tal-martirju ta' Santa Katerina.

Jeżistu wkoll statwi tagħha mhux biss fil-Parroċċi taż-Żejtun u taż-Żurrieq imma wkoll fil-Kollegġjata tal-Birgu, fil-Knisja tagħha f'tad-Dahla, ir-Rabat, u f'dik ta' San Rokku tal-Belt Valletta.

Fil-gżira ta' Ghawdex għandna kwadru ta' Santa Katerina fuq l-artal tar-Rużarju, fil-Knisja Katidrali, kwadru ieħor fis-sagrastija ta' l-istess Katidral, u artal fil-Bażilika ta' San Gorġ tal-Belt Vittorja, peress li antikament kien hemm Knisja tagħha f'dik in-naħa. Fil-Bażilika tax-Xagħra nilmhu lil Santa Katerina flimkien ma' San Lawrenz fil-kwadru tal-Madonna tad-Dawl.

Dan juri li Santa Katerina, meqjuma mad-dinja kollha, hija wkoll ferm meqjuma fil-gzejjer tagħna.

Kan Joseph Grech Cremona

